

dr hab. Grzegorz Kowal

Adiunkt w Zakładzie Dydaktyki Literatury

pok. 323

tel. +48 / 71 3752 867

mail: grzegorz.kowal@uwr.edu.pl

BIOGRAM NAUKOWY

- 1993–1998 Studia magisterskie w Instytucie Filologii Germańskiej Uniwersytetu Wrocławskiego
- 1998–2003 Studia doktoranckie w IFG UWr
- XI 2003 Obrona pracy doktorskiej w IFG UWr; tytuł rozprawy: *Friedrich Nietzsche w świetle polemik w prasie i w literaturze doby polskiego dwudziestolecia międzywojennego. Studium recepcyjne*; promotor: prof. Wojciech Kunicki
- Od 2004 Adiunkt w Wyższej Szkole Filologicznej w Częstochowie
- Od 2006 Adiunkt w Zakładzie Dydaktyki Literatury w IFG UWr
- X 2015 Uzyskanie stopnia naukowego doktora habilitowanego nauk humanistycznych (dyscyplina: literaturoznawstwo)
- Od IX 2016 Prodziekan ds. Studenckich na Wydziale Filologicznym UWr

PROJEKTY BADAWCZE

- 2000–2003 Realizacja projektu KBN pt. *Polska recepcja Friedricha Nietzschego w dwudziestolecu międzywojennym*; kierownik prof. Wojciech Kunicki
- 2005–2009 Współdział w projekcie translatorskim obejmującym przekład wszystkich tomów tzw. pism pośmiertnych Friedricha Nietzschego; koordynator prof. Bogdan Banasiak
- 2009–2011 Realizacja projektu dotyczącego interpretacji i analizy kluczowych dla niemieckiego obszaru językowego tekstów z zakresu literatury, filozofii, socjologii i psychologii; kierownik prof. Edward Białek
- 2015–2016 Realizacja projektu pt. *Die mythische Zeit der Moderne (wie sie sich in Literatur und Philosophie seit 1800 darstellt)*; kierownik projektu dr hab. Grzegorz Kowal

STYPENDIA I POBYTY BADAWCZE

- X 1997 – II 1998 Semestralne stypendium DAAD w Würzburgu
- X 1999 – VII 2000 Roczny pobyt stypendialny DAAD w Berlinie
- VIII – IX 2000 Stypendium biblioteczne fundacji „Die Zeit”; Berlin
- II 2008 Stypendium biblioteczne przyznane przez Friedrich-Nietzsche-Kolleg w Weimarze
- VI – VII 2009 Stypendium biblioteczne DAAD w Berlinie
- VII – VIII 2010 Stypendium biblioteczne fundacji „Die Zeit” w Berlinie

VII 2013 – II 2014 Stypendium habilitacyjne fundacji Hermann-Niermann-Stiftung w Würzburgu

DZIAŁALNOŚĆ POPULARYZATORSKA

- Od 2006 Organizacja spotkań niemieckojęzycznych pisarzy i germanistów ze studentami IFG UWr, wśród nich m.in. z Wolfgangiem Bittnerem, Therese Chromik, Bodo Heimannem, Jenny Erpenbeck, Rolfem Hochhuthem, Fredrikiem Vahle, Klaussem Wernerem, Rolfem Fieguthem, Mehmetem Öztürkem
- Od 2006 Propagowanie kultury i literatury niemieckiej w formie publicznych wykładów i wystąpień, m.in. przed studentami socjologii i filozofii UWr, dolnośląskimi bibliotekarzami i członkami klubów dyskusyjnych
- Od 2006 Prowadzenie szkoleń, m.in. dla nauczycieli języka niemieckiego w Brzegu i Wrocławiu
- Od 2006 Współredagowanie trzech serii wydawniczych: „Poetae Silesiae”, „Dobre Książki z Niemiec” i „Colloquia Orientalia Bialostocensia”

DYDAKTYKA

W IFG UWr od 2006

- proseminaria B: *Świat aforyzmów Friedricha Nietzschego; Recepcja Friedricha Nietzschego w literaturze europejskiej; Aforyzmy o mądrości życia Arthura Schopenhauera; Janusz Korczak – życie i dzieło, legenda i prawda; Idealizacja Wschodu na przykładzie Galicji*
- ćwiczenia: Konwersacje, Dydaktyzacja tekstu, Praca z tekstem, Rozumienie ze słuchu, Techniki parafrazowania

W WSL w Częstochowie od 2004

- wykłady: Historia literatury niemieckojęzycznej, Polityczny i gospodarczy system UE, Wstęp do literaturoznawstwa, Kultura i historia krajów niemieckiego obszaru językowego, Wybrane zagadnienia z historii i teorii literatury
- ćwiczenia: Konwersacje, Pisanie, Tłumaczenie, Rozumienie tekstu, Historia literatury niemieckojęzycznej,
- seminaria magisterskie i licencjackie

UDZIAŁ W KONFERENCJACH

- Referat pt. *Obraz Wrocławia w „Przygodzie mojej młodości” Gerharta Hauptmanna* (międzynarodowa konferencja naukowa Wrocław. *Niezwykły fenomen europejskiej kultury*; Wrocław, 17–19 października 2016)
- Referat pt. *Deutsche Rezeption Janusz Korczaks* (krajowa konferencja *Stosunki polsko-niemieckie w literaturze Niemiec po 1945 roku. Między tradycją a współczesnością*; Wrocław, 15 marca 2016)
- Referat pt. *Niemiecka recepcja Janusza Korczaka* (ogólnopolska konferencja naukowa *Recepcja literatury niemieckojęzycznej w Niemczech, Austrii, Szwajcarii i w Polsce po 1968 – różnice i podobieństwa*; Częstochowa, 22–23 października 2015)

- Referat pt. *Literacka socjalizacja* (ogólnopolska konferencja naukowa *Humanistyka a praktyczny profil kształcenia uniwersyteckiego w nauczaniu języka, literatury i kultury w warunkach obcokulturowych*; Warszawa, 20–21 października 2015)
- Referat pt. *Affinität zwischen Mythos und Kind* (międzynarodowa konferencja naukowa *Die mythische Zeit der Moderne [wie sie sich in Literatur und Philosophie seit 1800 darstellt]*; Wrocław, 14–15 maja 2015)
- Referat pt. *Czarna legenda Friedricha Nietzschego* (ogólnopolska konferencja naukowa *Recepcja literatury niemieckojęzycznej po 1968 roku w obszarze niemieckojęzycznym i w Polsce – różnice i podobieństwa*; Częstochowa, 16–17 października 2014)
- Referat pt. *Das Ende der symbolischen Legende? Janusz Korczak als Fallbeispiel* (międzynarodowa konferencja naukowa *Imaginationen des Endes*; Olsztyn, 8–9 maja 2014)
- Referat pt. *Koło hermeneutyczne: teoria i praktyka* (międzynarodowa konferencja naukowa *Języki obce i literatura w dobie kryzysu humanistyki*; Legnica, 24–25 kwietnia 2014)
- Referat pt. *Galizien. Multikulturalität einer Provinz als Fallbeispiel des Kulturtransfers* (międzynarodowa konferencja naukowa *Die Hauptfaktoren und Grundzäsuren des deutsch-polnischen Kulturtransfers im 19. und 20. Jahrhundert*; Wrocław, 18–20 października 2012)
- Referat pt. *Polska recepcja Martina Pollacka* (ogólnopolska konferencja naukowa *Literatura austriacka w Polsce w latach 1980–2009*; Wrocław i Wałbrzych, 28–29 kwietnia 2010)
- Referat pt. *Ernst Jünger – homo autocreatus* (międzynarodowa konferencja naukowa *Ernst Jünger – Versuch einer Bilanz*; Wrocław, 10–14 czerwca 2009);
- Referat pt. *Słowacki – autokreator* (międzynarodowa konferencja naukowa *Piękno Słowackiego*; Białystok, 6–9 maja 2009)
- Referat pt. *Dionysosfigur in der Tradition vor und nach Nietzsche* (międzynarodowa konferencja naukowa *Dionysos und das Dionysische. Mythos, Literatur, Philosophie, Wissenschaft*; Nysa, 3 grudnia 2008)
- Referat pt. *Polnische Rezeption des Willens zur Macht Friedrich Nietzsches als Werk und Gedanke* (międzynarodowa konferencja naukowa *Der späte Nietzsche oder die Frage nach dem Willen zur Macht*; Weimar, 13–16 grudnia 2007)
- Referat pt. *Legendarna legenda. Nietzsche* (ogólnopolska konferencja naukowa *Wokół Nietzschego*; Lewin Kłodzki, 11–16 września 2007)
- Referat pt. *Entbildung bei Friedrich Nietzsche und Thomas Mann* (międzynarodowa konferencja naukowa *Bildung. Facetten der wissenschaftlichen Kommunikation*; Nysa, 19–23 października 2005)
- Referat pt. *Nietzsche und die polnische Avantgarde in der Zwischenkriegszeit. Witkacy – Gombrowicz – Schulz* (międzynarodowa konferencja naukowa *Nietzsche und Schopenhauer. Rezeptionsphänomene der Wendezeiten*; Kudowa Zdrój, 9–13 czerwca 2004)
- Referat pt. *Die Personifizierung des Übermenschen in der Gestalt des polnischen Marschalls Józef Piłsudski* (międzynarodowa konferencja naukowa *Filozofia Friedricha Nietzschego*; Poznań, 9–10 października 2003)

PUBLIKACJE

a) monografie

- *Friedrich Nietzsche w publicystyce i literaturze polskiej lat 1919–1939*, Warszawa: IBL 2005, ss. 312
- *Anatomia kulturowej legendy. Niżyński – Gründgens – Dönhoff – Piłsudski*, Kraków: Universitas 2014, ss. 370;

b) redakcje

- Zygmunt Mielczarek, Grzegorz Kowal [red.]: *Erinnerte Zeit. Festschrift für Lothar Pikulik zum 70. Geburtstag*, Częstochowa: Wydawnictwo Wyższej Szkoły Lingwistycznej 2006, ss. 372
- Renate Schoof: *Szalony obłok*, redakcja i posłowie Grzegorz Kowal, Wrocław: Atut 2006, ss. 121
- Armin Müller: *Rezonujące drewno*, redakcja i posłowie Grzegorz Kowal, Wrocław: Atut 2007, ss. 76
- Bodo Heimann: *Historie Mistrza Eckharta*, redakcja i posłowie Grzegorz Kowal, Wrocław: Atut 2008, ss. 93
- Wolfgang Bittner: *Po przebudzeniu. Wiersze*, redakcja i posłowie Grzegorz Kowal, Wrocław: Atut 2009, ss. 77
- Edward Białek, Grzegorz Kowal [red.]: *Arcydzieła literatury niemieckojęzycznej. Szkice, komentarze, interpretacje*, t. 1, Wrocław: Atut 2011, ss. 528
- Edward Białek, Grzegorz Kowal [red.]: *Arcydzieła literatury niemieckojęzycznej. Szkice, komentarze, interpretacje*, t. 2, Wrocław: Atut 2011, ss. 562
- „Orbis Linguarum” 2015, vol. 43, pod red. Edwarda Białka, Jarosława Lopuschanskyjego, Grzegorza Kowala, ss. 594
- Matthias Freise, Grzegorz Kowal [red.]: *Die mythische Zeit der Moderne*, Dresden: Neisse Verlag 2016, ss. 289

c) artykuły

- „Cudowne wzloty w stratosferę” sztuki Nietzschego i Witkacego, w: Wojciech Kunicki, Krzysztof Polechoński [red.]: *Friedrich Nietzsche i pisarze polscy*, Poznań: Wydawnictwo Poznańskie 2002, s. 161–185
- „Zagadanie” Nietzschego w polskim XX-leciu międzywojennym, „Nowa Krytyka” 2003, z. 15, s. 259–269
- *Artyści kontra Nietzsche*, „Notatnik Teatralny” 2004, z. 34, s. 173–181
- *Nietzsche i Schulz – filozofia biegunowości*, w: Robert Buczek, Carsten Gansel, Paweł Zimniak [red.]: *Texte in Kontexten*, Zielona Góra: Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego 2004, s. 73–84
- *Posłowie*, w: Renate Schoof: *Szalony obłok*, redakcja i posłowie Grzegorz Kowal, Wrocław: Atut 2006, s. 109–115
- *Die polnische avantgardistische Triade und ihr von Nietzsche hergeleitetes dichotomisches Welt- und Menschenbild*, w: Marta Kopij, Wojciech Kunicki [red.]: *Nietzsche und Schopenhauer. Rezeptionsphänomene der Wendezeiten*, Leipzig: Leipziger Universitätsverlag 2006, s. 187–200

- *Die Verkörperung des Übermenschen in der Gestalt des polnischen Marschalls Józef Piłsudski*, w: Zygmunt Mielczarek, Grzegorz Kowal [red.]: *Erinnerte Zeit. Festschrift für Lothar Pikulik zum 70. Geburtstag*, Częstochowa: Wydawnictwo Wyższej Szkoły Lingwistycznej 2006, s. 159–169
- *Die Verkörperung des „Übermenschen“ in der Gestalt des polnischen Marschalls Józef Piłsudski*, w: Roman Kozłowski, Karolina M. Cern [red.]: *O filozofii Fryderyka Nietzschego*, Poznań: Wydawnictwo Naukowe UAM 2006, s. 93–104
- *Entbildung als Emblem der Moderne. Friedrich Nietzsche und Thomas Mann*, w: Wojciech Kunicki, Monika Witt [red.]: *Bildung. Facetten der wissenschaftlichen Kommunikation*, Wrocław: Atut 2007, s. 377–385
- *„Buddenbrookowie” Thomasa Manna w świetle filozofii Friedricha Nietzschego*, „Folia Philosophica” 2007, z. 19-20, s. 113–123
- *In „Niemandland” von Wolfgang Bittner brodelt das Leben*, „Silesia Nova” 2007, z. 4, s. 57–66
- *Posłowie*, w: Armin Müller: *Rezonujące drewno*, redakcja i posłowie Grzegorz Kowal, Wrocław: Atut 2007, s. 67–75
- *An der Schwelle von der Moderne zur Postmoderne. Der Begriff der „großen Politik” bei Friedrich Nietzsche*, w: Joanna Ławnikowska-Koper, Jacek Rzeszutnik [red.]: *Literarische Koordinaten der Zeiterfahrung*, Wrocław – Dresden – Częstochowa: Atut 2008, s. 58–67
- *Bergauf sprach Zarathustra*, w: Edward Białek, Jan Pacholski [red.]: *„Über allen Gipfeln...” Bergmotive in der deutschsprachigen Literatur des 18. bis 21. Jahrhunderts*, Dresden-Wrocław: Atut 2008, s. 101–113
- *Posłowie*, w: Bodo Heimann: *Historie Mistrza Eckharta*, redakcja i posłowie Grzegorz Kowal, Wrocław: Atut 2008, s. 71–90
- *Kilka mitów o legendzie*, „Pomosty. Dolnośląski Rocznik Literacki” 2009, z. XIV, s. 229–235
- *Dionysos-Inkarnationen vor und nach Friedrich Nietzsche*, w: Alina Dittmann, Tomasz Drewniak [red.]: *Dionysos und das Dionysische. Mythos, Kunst, Philosophie, Wissenschaft*, Görlitz – Neisse: Viadukt Verlag 2009, s. 77–86
- *Legendarna legenda. Nietzsche*, w: Bogdan Banasiak, Paweł Pieniążek, Marcin Bogusławski [red.]: *Wokół Nietzschego*, Toruń: Wydawnictwo Adam Marszałek 2009, s. 13–27
- *Soziologischer Ansatz der Literaturdidaktik am Beispiel der Erzählung Der Meteorit und das Fahrrad von Wolfgang Bittner*, w: Edward Białek, Krzysztof Huszcza [red.]: *Förderung der Lesekompetenz im schulischen und universitären Bereich. Beiträge zur Literatur- und Fremdsprachendidaktik*, Dresden – Wrocław: Atut 2009, s. 95–107
- *Nihilizm Friedricha Nietzschego*, w: Mikołaj Sokołowski, Jarosław Ławski [red.]: *Nihilizm i historia. Studia z literatury XIX i XX wieku*, Białystok – Warszawa: Wydawnictwo Uniwersyteckie Trans Humana 2009, s. 475–488
- *Posłowie*, w: Wolfgang Bittner: *Po przebudzeniu. Wiersze*, redakcja i posłowie Grzegorz Kowal, Wrocław: Atut 2009, s. 67–73
- *Das Kind als Leitmotiv der Philosophie Friedrich Nietzsches*, w: Leila Kais [red.]: *Das Daedalus Prinzip. Ein Diskurs zur Montage und Demontage von Ideologien. Steffen Dietzsch zum 65. Geburtstag*, Berlin 2009, s. 219–229

- *Ecce homo autocreatus. Ernst Jünger*, w: Natalia Żarska, Gerald Diesener, Wojciech Kunicki [red.]: *Ernst Jünger – eine Bilanz*, Leipzig: Universitätsverlag 2010, s. 200–219
- *Ja czy mój obraz? Socjologiczno-filologiczny wymiar autokreacji*, „Przegląd Filozoficzno-Literacki” 2010, z. 3, s. 299–312
- *Polska recepcja Martina Pollacka*, w: Edward Białek, Katarzyna Nowakowska [red.]: *Literatura austriacka w Polsce w latach 1980–2010. Szkice do historii recepcji*, Wałbrzych: Wydawnictwo PWSZ 2010, s. 153–168
- *Wolfgang Bittner. Von Niemandland zum Heimatland*, w: Edward Białek, Paweł Zimniak [red.]: *Silesia in litteris servata: Paradigmen der Erinnerung in Texten schlesischer Autoren nach 1945*, t. 2, Dresden: Neisse Verlag 2010, s. 285–318
- *Bóg umarł. Friedrich Nietzsche*, „Orbis Linguarum” 2011, vol. 37, s. 295–306
- *Poezja w rewolucji, rewolucja w poezji. „Woyzeck” Georga Büchnera*, w: Edward Białek, Grzegorz Kowal [red.]: *Arcydzieła literatury niemieckojęzycznej. Szkice, komentarze, interpretacje*, t. 1, Wrocław: Atut 2011, s. 179–194
- *Co rzekł Zaratustra? „To rzekł Zaratustra” Friedricha Nietzschego*, w: Edward Białek, Grzegorz Kowal [red.]: *Arcydzieła literatury niemieckojęzycznej. Szkice, komentarze, interpretacje*, t. 2, Wrocław: Atut 2011, s. 273–287
- *Piekło na ziemi. „Na zachodzie bez zmian” Ericha Marii Remarque’a*, w: Edward Białek, Grzegorz Kowal [red.]: *Arcydzieła literatury niemieckojęzycznej. Szkice, komentarze, interpretacje*, t. 2, Wrocław: Atut 2011, s. 315–330
- *W teatrze życia. „Lejtnant Gustl” Arthura Schnitzlera*, w: Edward Białek, Grzegorz Kowal [red.]: *Arcydzieła literatury niemieckojęzycznej. Szkice, komentarze, interpretacje*, t. 2, Wrocław: Atut 2011, s. 423–435
- *Polnische Rezeption Friedrich Nietzsches. Versuch einer Bestandsaufnahme*, „Silesia Nova” 2011, z. 2, s. 85–95
- *Ecce homo autocreatus. Juliusz Słowacki*, w: Jarosław Ławski, Krzysztof Korotkich, Grzegorz Kowalski [red.]: *Piękno Juliusza Słowackiego*, t. 1: *Principia*, Białystok 2012, s. 291–306
- *Mit(y) Galicji*, w: Anna Janicka, Grzegorz Kowalski, Łukasz Zabielski [red.]: *Pogranicza, Kresy, Wschód*, Białystok 2013, s. 609–652
- *Mityczny Bruno Schulz*, „Orbis Linguarum” 2013, vol. 39, s. 269–287
- *Transfer autorytetu. Casus Martina Pollacka*, w: Mirosława Zielińska, Marek Zybura [red.]: *Monolog, dialog, transfer. Relacje kultury polskiej i niemieckiej w XIX i XX wieku*, Wrocław: Gajt 2013, s. 157–182
- *Z anatomii kulturowej legendy. Wacław Niżyński – legenda tańca*, „Orbis Linguarum” 2014, vol. 40, s. 263–283
- *Der Wille zur Macht als Werk und Gedanke. Zur polnischen Rezeption Friedrich Nietzsches*, „Germanica Wratislaviensia” 2014, nr 139, s. 25–37
- *Z anatomii kulturowej legendy. Wacław Niżyński – legenda tańca*, „Orbis Linguarum” 2014, vol. 40, s. 263–283
- *Koło hermeneutyczne a tekst literacki. Teoria i praktyka*, w: Katarzyna Nowakowska, Piotr Niemiec, Sylwia Zajchowska [red.]: *Języki obce i literatura w dobie kryzysu humanistyki*, Wrocław: Atut 2015, s. 15–29

- *Ostgalizien im Spannungsfeld zwischen Multikulturalität, genius loci und Kulturtransfer*, w: Marta Kopij-Weiß, Mirosława Zielińska [red.]: *Transfer und Vergleich nach dem Cross-Cultural-Turn. Studien zu deutsch-polnischen Kulturtransferprozessen*, Leipzig: Leipziger Universitätsverlag 2015, s. 409–423
- *Czarna legenda Friedricha Nietzschego. Przyczynek do polskiej recepcji filozofa-poety*, „Studia Neofilologiczne” 2015, nr XI, s. 101–119
- *Ende der Legende? Janusz Korczak als Fallbeispiel*, „Orbis Linguarum” 2015, vol. 43, s. 5–25
- *Ende der Legende? Janusz Korczak als Fallbeispiel*, „Korczak-Bulletin” 2015, r. 24, s. 6–15
- *Polska recepcja Friedricha Nietzschego po 1968 roku*, w: Monika Wolting, Stephan Wolting [red.]: *Zrozumieć obcość. Recepcja literatury niemieckojęzycznej w Polsce po 1989 roku*, Kraków: Universitas 2016, s. 99–120
- *Buchkultur – zwischen Kulturbuch und Massenbuch*, w: Aneta Jachimowicz, Tomasz Żurawlew [red.]: *Geisteskultur – zwischen Ästhetik und Poetik*, Würzburg: Königshausen & Neumann 2016, s. 31–41
- *Niemiecka recepcja Janusza Korczaka*, „Transfer. Reception Studies” 2016, t. I, s. 209–233
- *Błogosławieństwo i przekleństwo pamięci*, „Orbis Linguarum” 2016, vol. 44, s. 535–540
- *Zur Affinität zwischen Mythos und Kind*, w: Matthias Freise, Grzegorz Kowal [red.]: *Die mythische Zeit der Moderne*, Dresden: Neisse Verlag 2016, s. 185–196

d) recenzje

- *Witold Mackiewicz: Myśl Fryderyka Nietzschego w Polsce w latach 1947-1997*, „Przegląd Zachodni” 1999, z. 4, s. 171–174
- *Zbigniew Kaźmierczak: Friedrich Nietzsche jako odnowiciel umysłowości pierwotnej. Analiza w kontekście fenomenologii religii Gerardusa van der Leeuwa*, Kraków 2000, „Logos i Ethos” 2004, z. 1, s. 237–242
- *Marta Kopij: Friedrich Nietzsche w literaturze i publicystyce polskiej lat 1883-1918*, Poznań: Wydawnictwo Poznańskie 2005, 288 S., „Germanistische Studien” 2006, z. 1, s. 42–45
- *Zygmunt Mielczarek: Sonderwege in der Literatur. Schweizer Schriftsteller im Außenseiterdiskurs*, Wrocław – Dresden: Neisse Verlag 2007, ss. 368 [Reihe: Beihefte zum ORBIS LINGUARUM, hrsg. von Edward Białek und Eugeniusz Tomiczek], „Zbliżenia Interkulturowe. Polska – Niemcy – Europa” 2007, z. 2, s. 214–218
- *Katarzyna Kuczyńska-Koschany: Rilke poetów polskich*, Wrocław 2004, Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, ss. 440, „Pamiętnik Literacki” 2007, z. 2, s. 245–249
- *Katarzyna Sadkowska: Twórczość Fryderyka Hebbła w Polsce 1890–1939. Irzykowski i inni*, Kraków: Universitas 2007, ss. 314, „Pamiętnik Literacki” 2011, z. 2, s. 216–225

e) przekłady

- Barbara Spannake: „Nietzsche był jak rumak najszlachetniejszej rasy, ale źle ujeżdżony”. *Przybyszewskiego (naturalistyczna) interpretacja Nietzschego. Studium porównawcze na przykładzie wczesnych esejów i trylogii Homo sapiens*, w: Wojciech Kunicki, Krzysztof Polechoński [red.]: *Friedrich Nietzsche i pisarze polscy*, Poznań: Wydawnictwo Poznańskie 2002, s. 33–79
- Zbigniew Kaźmierczak: *Die religiöse Bedeutung der Widersprüche Nietzsches*, w: Marta Kopij, Wojciech Kunicki [red.]: *Nietzsche und Schopenhauer. Rezeptionsphänomene der Wendezeiten*, Leipzig: Leipziger Universitätsverlag 2006, s. 297–302
- Friedrich Nietzsche: *Nachlass. Pisma z lat 1884–1885*, Warszawa: PWN 2011, ss. 607
- Friedrich Nietzsche: *Państwo greckie*, w: Łukasz Musiał [red.]: *Przemoc: sfery, struktury, ekspresja*, Poznań: Wydawnictwo Nauka i Innowacje 2014, s. 85–94
- Gottfried Benn: *Hodowla I*, w: Łukasz Musiał [red.]: *Przemoc: sfery, struktury, ekspresja*, Poznań: Wydawnictwo Nauka i Innowacje 2014, s. 162–168
- Charles Musser: *Waga i aktualność. Rozważania na temat kulturowego znaczenia filmów Edisona w erze kinetoscopu*, w: Andrzej Dębski, Martin Loiperdinger (red.): *KINtop. Antologia wczesnego kina*, t. I, Wrocław: Atut 2016, s. 55–73
- Jürgen Kasten: *Koherentność kolosalnych dzieł. Teoria i początki scenariusza w Niemczech do ok. 1914 roku*, w: Andrzej Dębski, Martin Loiperdinger (red.): *KINtop. Antologia wczesnego kina*, t. II, Wrocław: Atut 2016, s. 121–140

f) inne

- *Bibliografia Friedricha Nietzschego za lata 1919–1939*, w: Wojciech Kunicki, Krzysztof Polechoński [red.]: *Friedrich Nietzsche i pisarze polscy*, Poznań: Wydawnictwo Poznańskie 2002, s. 349–440
- *Annotationen*, w: Detlef Haberland, Jens Stüben [red.]: *Berichte und Forschungen. Jahrbuch des Bundesinstituts für Kultur und Geschichte der Deutschen im östlichen Europa*, 2007, t. 15 [18 skomentowanych publikacji]
- *Annotationen*, w: Detlef Haberland, Jens Stüben [red.]: *Berichte und Forschungen. Jahrbuch des Bundesinstituts für Kultur und Geschichte der Deutschen im östlichen Europa*, 2008, t. 16 [8 skomentowanych publikacji]
- *Annotationen*, w: Detlef Haberland, Jens Stüben [red.]: *Berichte und Forschungen. Jahrbuch des Bundesinstituts für Kultur und Geschichte der Deutschen im östlichen Europa*, 2009, t. 17 [8 skomentowanych publikacji]
- *Annotationen*, w: Detlef Haberland, Jens Stüben [red.]: *Berichte und Forschungen. Jahrbuch des Bundesinstituts für Kultur und Geschichte der Deutschen im östlichen Europa*, 2010, t. 18 [12 skomentowanych publikacji]
- *Annotationen*, w: Detlef Haberland, Jens Stüben [red.]: *Berichte und Forschungen. Jahrbuch des Bundesinstituts für Kultur und Geschichte der Deutschen im östlichen Europa*, 2011, t. 19 [7 skomentowanych publikacji]

- *Annotationen*, w: Detlef Haberland, Jens Stüben [red.]: *Berichte und Forschungen. Jahrbuch des Bundesinstituts für Kultur und Geschichte der Deutschen im östlichen Europa*, 2012, t. 20 [17 skomentowanych publikacji]
- *Annotationen*, w: Detlef Haberland, Jens Stüben [red.]: *Berichte und Forschungen. Jahrbuch des Bundesinstituts für Kultur und Geschichte der Deutschen im östlichen Europa*, 2013, t. 21 [7 skomentowanych publikacji]
- *Annotationen*, w: Detlef Haberland, Jens Stüben [red.]: *Berichte und Forschungen. Jahrbuch des Bundesinstituts für Kultur und Geschichte der Deutschen im östlichen Europa*, 2014, t. 22 [5 skomentowanych publikacji]

Dr. habil. Grzegorz Kowal

Assistenzprofessor am Lehrstuhl für Literaturdidaktik

Raum 323

Tel. +48 / 71 3752 867

mail: grzegorz.kowal@uwr.edu.pl

Wissenschaftlicher Werdegang

- 1993-1998 Masterstudium im Institut für Germanische Philologie an der Universität zu Wrocław
- 1998-2003 Doktorandenstudium im Institut für Germanische Philologie an der Universität zu Wrocław
- XI 2003 Verteidigung der Dissertation u.d.T. *Friedrich Nietzsche im Lichte der Auseinandersetzungen in der polnischen Presse und Literatur in der Zwischenkriegszeit. Rezeptionsstudium*; Doktorvater: Prof. Wojciech Kunicki
- Ab 2004 Dozent an der Hochschule für Linguistik in Częstochowa
- Ab 2006 Dozent am Lehrstuhl für Literaturdidaktik im Institut für Germanische Philologie an der Universität zu Wrocław
- X 2015 Verleihung des wissenschaftlichen Grades *doctor habilitatus* aufgrund der Habilitationsschrift *Zur Anatomie der kulturellen Legende. Niżyński – Gründgens – Dönhoff – Piłsudski*
- Ab IX 2016 Prodekan in Studentensachen an der Philologischen Fakultät

Forschungsprojekte

- 2000-2003 Staatlich finanziertes Forschungsprojekt (KBN) zum Thema: „Polnische Rezeption Friedrich Nietzsches in der Zwischenkriegszeit“; Projektleiter: Prof. Wojciech Kunicki
- 2005-2009 Mitbeteiligung am Projekt der Übersetzung aller nachgelassenen Werke Friedrich Nietzsches; Koordinator: Prof. Bogdan Banasiak
- 2015–2016 Forschungsvorhaben *Die mythische Zeit der Moderne (wie sie sich in Literatur und Philosophie seit 1800 darstellt)*; Projektleiter: Prof. Matthias Freise, Dr. habil. Grzegorz Kowal

Stipendien und Forschungsaufenthalte

- X 1997 – II 1998 DAAD-Semesterstipendium in Würzburg
- X 1999 – VII 2000 DAAD-Jahresstipendium in Berlin
- VIII – IX 2000 Forschungsstipendium der Stiftung „Die Zeit“; Berlin
- II 2008 Forschungsstipendium von Friedrich-Nietzsche-Kolleg in Weimar
- VI – VII 2009 DAAD-Forschungsstipendium in Berlin
- VII – VIII 2010 Forschungsstipendium der Stiftung „Die Zeit“ in Berlin
- VII 2013 – II 2014 Habilitationsstipendium der Hermann-Niermann-Stiftung in Würzburg

Populärwissenschaftliche Aktivitäten

- Ab 2006 Veranstaltung der Begegnungen der deutschsprachigen Autoren und Wissenschaftler mit Germanistikstudenten der Universität Wrocław, darunter mit Wolfgang Bittner, Therese Chromik, Bodo Heimann, Jenny Erpenbeck, Rolf Hochhuth, Fredrik Vahle, Klaus Werner, Rolf Fieguth, Mehmet Öztürk
- Ab 2006 Präsentation der deutschen Kultur und Literatur in Form der öffentlichen Vorträge, u.a. für Studenten der Soziologie und Philosophie der Universität Wrocław, niederschlesische Bibliothekare und Mitglieder der Lesegemeinschaften
- Ab 2006 Durchführung der Schulungen, u.a. für Deutschlehrer in Brzeg und Wrocław
- Ab 2006 Mitherausgabe von drei wissenschaftlichen Reihen: „Poetae Silesiae“, „Dobre Książki z Niemiec“ und „Colloquia Orientalia Bialostocensia“

Didaktik

Im Institut für Germanische Philologie an der Universität zu Wrocław:

- Proseminare: *Die Welt der Aphorismen Friedrich Nietzsches, Friedrich Nietzsche in der europäischen Literatur, Lebensweisheiten nach Arthur Schopenhauer; Janusz Korczak – Leben und Werk, Wahrheit und Legende; Verklärung des Ostens am Beispiel Galiziens*
- Übungen: Sprechübungen, Textdidaktik, Arbeit mit dem Text, Hörverstehen

An der Hochschule für Linguistik in Częstochowa:

- Vorlesungen: Geschichte der deutschen Literatur, EU als politisches und wirtschaftliches System, Einführung in die Literaturwissenschaft, Zu ausgewählten Aspekten der Literaturgeschichte und -theorie,
- Übungen: Sprechübungen, Schreiben, Übersetzen, Leseverstehen, Geschichte der deutschen Literatur, Paraphrase
- Master- und Bachelorseminare

Wissenschaftliche Konferenzen

- Vortrag u.d.T. *Die Personifizierung des Übermenschen in der Gestalt des polnischen Marschalls Józef Piłsudski* während der in Poznań vom 9.–10. Oktober 2003 organisierten Konferenz *Philosophie Friedrich Nietzsches*
- Vortrag u.d.T. *Nietzsche und die polnische Avantgarde in der Zwischenkriegszeit. Witkacy – Gombrowicz – Schulz* während der in Kudowa Zdrój vom 9.–13. Juni 2004 organisierten Konferenz *Nietzsche und Schopenhauer. Rezeptionsphänomene der Wendezeiten*
- Vortrag u.d.T. *Entbildung bei Friedrich Nietzsche und Thomas Mann* während der in Nysa vom 19.–23. Oktober 2005 organisierten Konferenz *Bildung. Facetten der wissenschaftlichen Kommunikation*
- Vortrag u.d.T. *Legendäre Legende. Nietzsche* während der in Lewin Kłodzki vom 11.–16. September 2007 organisierten Konferenz *Rund um Nietzsche*
- Vortrag u.d.T. *Polnische Rezeption des Willens zur Macht Friedrich Nietzsches als Werk und Gedanke* während der in Weimar vom 13.–16.

- Dezember 2007 organisierten Konferenz *Der späte Nietzsche oder die Frage nach dem Willen zur Macht*
- Vortrag u.d.T. *Dionysosfigur in der Tradition vor und nach Nietzsche* während der am 3. Dezember 2008 in Nysa organisierten Konferenz *Dionysos und das Dionysische. Mythos, Literatur, Philosophie, Wissenschaft*
 - Vortrag u.d.T. *Ernst Jünger – homo autocreatus* während der in Wrocław vom 10.–14. Juni 2009 organisierten Konferenz *Ernst Jünger – Versuch einer Bilanz*
 - Vortrag u.d.T. *Słowacki – Selbtdarsteller* während der in Białystok vom 6.–9. Mai 2009 organisierten Konferenz *Die Schönheit Słowackis*
 - Vortrag u.d.T. *Polnische Rezeption Martin Pollacks* während der in Wrocław und Wałbrzych vom 28.–29. April 2010 organisierten Konferenz *Österreichische Literatur in Polen in den Jahren 1980–2009*
 - Vortrag u.d.T. *Galizien. Multikulturalität einer Provinz als Fallbeispiel des Kulturtransfers* während der in Wrocław vom 18.–20. Oktober 2012 organisierten Konferenz *Die Hauptfaktoren und Grundzäsuren des deutsch-polnischen Kulturtransfers im 19. und 20. Jahrhundert*
 - Vortrag u.d.T. *Hermeneutischer Zirkel: Theorie und Praxis* während der in Legnica vom 24.–25. April 2014 organisierten Konferenz *Fremdsprachen und Literatur in der Zeit der Krise der Geisteswissenschaften*
 - Vortrag u.d.T. *Das Ende der symbolischen Legende? Janusz Korczak als Fallbeispiel* während der in Olsztyn vom 8.–9. Mai 2014 organisierten Konferenz *Imaginationen des Endes*
 - Vortrag u.d.T. *Schwarze Legende Nietzsches* während der in Częstochowa vom 16.–17. Oktober 2014 organisierten Konferenz *Rezeption der deutschsprachigen Literatur nach 1968 in deutschsprachigem Raum und Polen – Ähnlichkeiten und Unterschiede*
 - Vortrag u.d.T. *Affinität zwischen Mythos und Kind* während der in Wrocław vom 14.–15. Mai 2015 organisierten Konferenz *Die mythische Zeit der Moderne (wie sie sich in Literatur und Philosophie seit 1800 darstellt)*
 - Vortrag u.d.T. *Literarische Sozialisation* während der in Warszawa vom 20.–21. Oktober 2015 organisierten Konferenz *Humanismus und praktische Ausrichtung der universitären Bildung im Bereich der Sprache, Literatur und Kultur*
 - Vortrag u.d.T. *Zur deutschen Rezeption Janusz Korczaks* während der in Częstochowa vom 22.–23. Oktober 2015 organisierten Konferenz *Zur Rezeption der deutschsprachigen Literatur in deutschsprachigem Raum und Polen nach 1968 – Ähnlichkeiten und Unterschiede*
 - Vortrag u.d.T. *Zur deutschen Rezeption Janusz Korczaks* während der in Wrocław am 15. März 2016 organisierten Konferenz *Deutsch-Polnische Beziehungen in der deutschen Literatur nach 1945. Zwischen Tradition und Gegenwart*
 - Vortrag u.d.T. *Wrocław-Bild in „Das Abenteuer meiner Jugend“ von Gerhart Hauptmann* während der in Wrocław vom 17.–19. Oktober 2016 organisierten Konferenz *Wroclove. Einmaliges Phänomen der europäischen Kultur;*

Publikationsliste

a) Monographien

- *Friedrich Nietzsche w publicystyce i literaturze polskiej lat 1919-1939*, Warszawa: IBL 2005, SS. 312
- *Anatomia kulturowej legendy. Niżyński – Gründgens – Dönhoff – Piłsudski*, Kraków: Universitas 2014, SS. 370;

b) Herausgeberschaften

- Zygmunt Mielczarek, Grzegorz Kowal [Hg.]: *Erinnerte Zeit. Festschrift für Lothar Pikulik zum 70. Geburtstag*, Częstochowa: Wydawnictwo Wyższej Szkoły Lingwistycznej 2006, SS. 372
- Renate Schoof: *Szalony obłok*, redakcja i posłowie Grzegorz Kowal, Wrocław: Atut 2006, SS. 121
- Armin Müller: *Rezonujące drewno*, redakcja i posłowie Grzegorz Kowal, Wrocław: Atut 2007, SS. 76
- Bodo Heimann: *Historie Mistrza Eckharta*, redakcja i posłowie Grzegorz Kowal, Wrocław: Atut 2008, SS. 93
- Wolfgang Bittner: *Po przebudzeniu. Wiersze*, redakcja i posłowie Grzegorz Kowal, Wrocław: Atut 2009, SS. 77
- Edward Białek, Grzegorz Kowal [Hg.]: *Arcydzieła literatury niemieckojęzycznej. Szkice, komentarze, interpretacje*, Bd. 1, Wrocław: Atut 2011, SS. 528
- Edward Białek, Grzegorz Kowal [Hg.]: *Arcydzieła literatury niemieckojęzycznej. Szkice, komentarze, interpretacje*, Bd. 2, Wrocław: Atut 2011, SS. 562
- „Orbis Linguarum” 2015, Vol. 43, hg. v. Edward Białek, Jarosław Lopuschansky, Grzegorz Kowal, SS. 594
- Matthias Freise, Grzegorz Kowal [Hg.]: *Die mythische Zeit der Moderne*, Dresden: Neisse Verlag 2016, SS. 289

c) Aufsätze

- „Cudowne wzloty w stratosferę” sztuki Nietzschego i Witkacego, in: Wojciech Kunicki, Krzysztof Polechoński [Hg.]: *Friedrich Nietzsche i pisarze polscy*, Poznań: Wydawnictwo Poznańskie 2002, S. 161–185
- „Zagadanie” Nietzschego w polskim XX-leciu międzywojennym, „Nowa Krytyka” 2003, H. 15, S. 259–269
- *Artyści kontra Nietzsche*, „Notatnik Teatralny” 2004, H. 34, S. 173–181
- *Nietzsche i Schulz – filozofia biegunowości*, in: Robert Buczek, Carsten Gansel, Paweł Zimniak [Hg.]: *Texte in Kontexten*, Zielona Góra: Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego 2004, S. 73–84
- *Posłowie*, in: Renate Schoof: *Szalony obłok*, redakcja i posłowie Grzegorz Kowal, Wrocław: Atut 2006, S. 109–115
- *Die polnische avantgardistische Triade und ihr von Nietzsche hergeleitetes dichotomisches Welt- und Menschenbild*, in: Marta Kopij, Wojciech Kunicki [Hg.]: *Nietzsche und Schopenhauer. Rezeptionsphänomene der Wendezeiten*, Leipzig: Leipziger Universitätsverlag 2006, S. 187–200
- *Die Verkörperung des Übermenschen in der Gestalt des polnischen Marschalls Józef Piłsudski*, in: Zygmunt Mielczarek, Grzegorz Kowal [Hg.]: *Erinnerte Zeit. Festschrift für Lothar Pikulik zum 70. Geburtstag*,

- Częstochowa: Wydawnictwo Wyższej Szkoły Lingwistycznej 2006, S. 159–169
- *Die Verkörperung des „Übermenschen“ in der Gestalt des polnischen Marschalls Józef Piłsudski*, in: Roman Kozłowski, Karolina M. Cern [Hg.]: *O filozofii Fryderyka Nietzschego*, Poznań: Wydawnictwo Naukowe UAM 2006, S. 93–104
 - *Entbildung als Emblem der Moderne. Friedrich Nietzsche und Thomas Mann*, in: Wojciech Kunicki, Monika Witt [Hg.]: *Bildung. Facetten der wissenschaftlichen Kommunikation*, Wrocław: Atut 2007, S. 377–385
 - *„Buddenbrookowie“ Thomasa Manna w świetle filozofii Friedricha Nietzschego*, „Folia Philosophica” 2007, H. 19/20, S. 113–123
 - *In „Niemandland“ von Wolfgang Bittner brodelt das Leben*, „Silesia Nova” 2007, H. 4, S. 57–66
 - *Posłowie*, in: Armin Müller: *Rezonujące drewno*, redakcja i posłowie Grzegorz Kowal, Wrocław: Atut 2007, S. 67–75
 - *An der Schwelle von der Moderne zur Postmoderne. Der Begriff der „großen Politik“ bei Friedrich Nietzsche*, in: Joanna Ławnikowska-Koper, Jacek Rzeszotnik [Hg.]: *Literarische Koordinaten der Zeiterfahrung*, Wrocław – Dresden – Częstochowa: Atut 2008, S. 58–67
 - *Bergauf sprach Zarathustra*, in: Edward Białek, Jan Pacholski [Hg.]: *„Über allen Gipfeln...” Bergmotive in der deutschsprachigen Literatur des 18. bis 21. Jahrhunderts*, Dresden – Wrocław: Atut 2008, S. 101–113
 - *Posłowie*, in: Bodo Heimann: *Historie Mistrza Eckharta*, redakcja i posłowie Grzegorz Kowal, Wrocław: Atut 2008, S. 71–90
 - *Kilka mitów o legendzie*, „Pomosty. Dolnośląski Rocznik Literacki” 2009, H. XIV, S. 229–235
 - *Dionysos-Inkarnationen vor und nach Friedrich Nietzsche*, in: Alina Dittmann, Tomasz Drewniak [Hg.]: *Dionysos und das Dionysische. Mythos, Kunst, Philosophie, Wissenschaft*, Görlitz – Neisse: Viadukt Verlag 2009, S. 77–86
 - *Legendarna legenda. Nietzsche*, in: Bogdan Banasiak, Paweł Pieniążek, Marcin Bogusławski [Hg.]: *Wokół Nietzschego*, Toruń: Wydawnictwo Adam Marszałek 2009, S. 13–27
 - *Soziologischer Ansatz der Literaturdidaktik am Beispiel der Erzählung Der Meteorit und das Fahrrad von Wolfgang Bittner*, in: Edward Białek, Krzysztof Huszcza [Hg.]: *Förderung der Lesekompetenz im schulischen und universitären Bereich. Beiträge zur Literatur- und Fremdsprachendidaktik*, Dresden – Wrocław: Atut 2009, S. 95–107
 - *Nihilizm Friedricha Nietzschego*, in: Mikołaj Sokołowski, Jarosław Ławski [Hg.]: *Nihilizm i historia. Studia z literatury XIX i XX wieku*, Białystok – Warszawa: Wydawnictwo Uniwersyteckie Trans Humana 2009, S. 475–488
 - *Posłowie*, in: Wolfgang Bittner: *Po przebudzeniu. Wiersze*, redakcja i posłowie Grzegorz Kowal, Wrocław: Atut 2009, S. 67–73
 - *Das Kind als Leitmotiv der Philosophie Friedrich Nietzsches*, in: Leila Kais [Hg.]: *Das Daedalus Prinzip. Ein Diskurs zur Montage und Demontage von Ideologien. Steffen Dietzsch zum 65. Geburtstag*, Berlin 2009, S. 219–229
 - *Ecce homo autocreatus. Ernst Jünger*, in: Natalia Żarska, Gerald Diesener, Wojciech Kunicki [Hg.]: *Ernst Jünger – eine Bilanz*, Leipzig: Universitätsverlag 2010, S. 200–219

- *Ja czy mój obraz? Socjologiczno-filologiczny wymiar autokreacji*, „Przegląd Filozoficzno-Literacki” 2010, H. 3, S. 299–312
- *Polska recepcja Martina Pollacka*, in: Edward Białek, Katarzyna Nowakowska [Hg.]: *Literatura austriacka w Polsce w latach 1980-2010. Szkice do historii recepcji*, Wałbrzych: Wydawnictwo PWSZ 2010, S. 153–168
- *Wolfgang Bittner. Von Niemandland zum Heimatland*, in: Edward Białek, Paweł Zimniak [Hg.]: *Silesia in litteris servata: Paradigmen der Erinnerung in Texten schlesischer Autoren nach 1945*, Bd. 2, Dresden: Neisse Verlag 2010, S. 285–318
- *Bóg umarł. Friedrich Nietzsche*, „Orbis Linguarum” 2011, Vol. 37, S. 295–306
- *Poezja w rewolucji, rewolucja w poezji. „Woyzeck” Georga Büchnera*, in: Edward Białek, Grzegorz Kowal [Hg.]: *Arcydzieła literatury niemieckojęzycznej. Szkice, komentarze, interpretacje*, Bd. 1, Wrocław: Atut 2011, S. 179–194
- *Co rzekł Zaratustra? „To rzekł Zaratustra” Friedricha Nietzschego*, in: Edward Białek, Grzegorz Kowal [Hg.]: *Arcydzieła literatury niemieckojęzycznej. Szkice, komentarze, interpretacje*, Bd. 2, Wrocław: Atut 2011, S. 273–287
- *Piekło na ziemi. „Na zachodzie bez zmian” Ericha Marii Remarque’a*, in: Edward Białek, Grzegorz Kowal [Hg.]: *Arcydzieła literatury niemieckojęzycznej. Szkice, komentarze, interpretacje*, Bd. 2, Wrocław: Atut 2011, S. 315–330
- *W teatrze życia. „Lejtnant Gustl” Arthura Schnitzlera*, in: Edward Białek, Grzegorz Kowal [Hg.]: *Arcydzieła literatury niemieckojęzycznej. Szkice, komentarze, interpretacje*, Bd. 2, Wrocław: Atut 2011, S. 423–435
- *Polnische Rezeption Friedrich Nietzsches. Versuch einer Bestandsaufnahme*, „Silesia Nova” 2011, H. 2, S. 85–95
- *Ecce homo autocreatus. Juliusz Słowacki*, in: Jarosław Ławski, Krzysztof Korotkich, Grzegorz Kowalski [Hg.]: *Piękno Juliusza Słowackiego*, Bd. 1: *Principia*, Białystok 2012, S. 291–306
- *Mit(y) Galicji*, in: Anna Janicka, Grzegorz Kowalski, Łukasz Zabielski [Hg.]: *Pogranicza, Kresy, Wschód*, Białystok 2013, S. 609–652
- *Mityczny Bruno Schulz*, „Orbis Linguarum” 2013, Vol. 39, S. 269–287
- *Transfer autorytetu. Casus Martina Pollacka*, in: Mirosława Zielińska, Marek Zybura [Hg.]: *Monolog, dialog, transfer. Relacje kultury polskiej i niemieckiej w XIX i XX wieku*, Wrocław: Gajt 2013, S. 157–182
- *Z anatomii kulturowej legendy. Wacław Niżyński – legenda tańca*, „Orbis Linguarum” 2014, Vol. 40, S. 263–283
- *Der Wille zur Macht als Werk und Gedanke. Zur polnischen Rezeption Friedrich Nietzsches*, „Germanica Wratislaviensia” 2014, H. 139, S. 25–37
- *Koło hermeneutyczne a tekst literacki. Teoria i praktyka*, in: Katarzyna Nowakowska, Piotr Niemiec, Sylwia Zajchowska [Hg.]: *Języki obce i literatura w dobie kryzysu humanistyki*, Wrocław: Atut 2015, S. 15–29
- *Ostgalizien im Spannungsfeld zwischen Multikulturalität, genius loci und Kulturtransfer*, in: Marta Kopij-Weiß, Mirosława Zielińska [Hg.]: *Transfer und Vergleich nach dem Cross-Cultural-Turn. Studien zu deutsch-polnischen Kulturtransferprozessen*, Leipzig: Leipziger Universitätsverlag 2015, S. 409–423

- *Czarna legenda Friedricha Nietzschego. Przyczynek do polskiej recepcji filozofa-poety*, „Studia Neofilologiczne” 2015, H. XI, S. 101–119
- *Ende der Legende? Janusz Korczak als Fallbeispiel*, „Orbis Linguarum” 2015, Vol. 43, S. 5–25
- *Ende der Legende? Janusz Korczak als Fallbeispiel*, „Korczak-Bulletin” 2015, Jg. 24, S. 6–15
- *Polska recepcja Friedricha Nietzschego po 1968 roku*, in: Monika Wolting, Stephan Wolting [Hg.]: *Zrozumieć obcość. Recepcja literatury niemieckojęzycznej w Polsce po 1989 roku*, Kraków: Universitas 2016, S. 99–120
- *Buchkultur – zwischen Kulturbuch und Massenbuch*, in: Aneta Jachimowicz, Tomasz Żurawlew [Hg.]: *Geisteskultur – zwischen Ästhetik und Poetik*, Würzburg: Königshausen & Neumann 2016, S. 31–41
- *Niemiecka recepcja Janusza Korczaka*, „Transfer. Reception Studies” 2016, Bd. I, S. 209–233
- *Błogosławieństwo i przekleństwo pamięci*, „Orbis Linguarum” 2016, Vol. 44, S. 535–540
- *Zur Affinität zwischen Mythos und Kind*, in: Matthias Freise, Grzegorz Kowal [Hg.]: *Die mythische Zeit der Moderne*, Dresden: Neisse Verlag 2016, S. 185–196;

d) Besprechungen

- *Witold Mackiewicz: Myśl Fryderyka Nietzschego w Polsce w latach 1947–1997*, „Przegląd Zachodni” 1999, H. 4, S. 171–174
- *Zbigniew Kaźmierczak: Friedrich Nietzsche jako odnowiciel umysłowości pierwotnej. Analiza w kontekście fenomenologii religii Gerardusa van der Leeuwa*, Kraków 2000, „Logos i Ethos” 2004, H. 1, S. 237–242
- *Marta Kopij: Friedrich Nietzsche w literaturze i publicystyce polskiej lat 1883–1918*, Poznań: Wydawnictwo Poznańskie 2005, 288 S., „Germanistische Studien” 2006, H. 1, S. 42–45
- *Zygmunt Mielczarek: Sonderwege in der Literatur. Schweizer Schriftsteller im Außenseiterdiskurs*, Wrocław – Dresden: Neisse Verlag 2007, ss. 368 [Reihe: Beihefte zum ORBIS LINGUARUM, hrsg. von Edward Białek und Eugeniusz Tomiczek], „Zbliżenia Interkulturowe. Polska – Niemcy – Europa” 2007, H. 2, S. 214–218
- *Katarzyna Kuczyńska-Koschany: Rilke poetów polskich*, Wrocław 2004, Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, ss. 440, „Pamiętnik Literacki” 2007, H. 2, S. 245–249
- *Katarzyna Sadkowska: Twórczość Fryderyka Hebbła w Polsce 1890–1939. Irzykowski i inni*, Kraków: Universitas 2007, ss. 314, „Pamiętnik Literacki” 2011, H. 2, S. 216–225

e) Übersetzungen

- Barbara Spannhaake: *„Nietzsche był jak rumak najszlachetniejszej rasy, ale źle ujeżdżony”. Przybyszewskiego (naturalistyczna) interpretacja Nietzschego. Studium porównawcze na przykładzie wczesnych esejów i trylogii Homo sapiens*, in: Wojciech Kunicki, Krzysztof Polechoński [Hg.]: *Friedrich Nietzsche i pisarze polscy*, Poznań: Wydawnictwo Poznańskie 2002, S. 33–79

- Zbigniew Kaźmierczak: *Die religiöse Bedeutung der Widersprüche Nietzsches*, in: Marta Kopij, Wojciech Kunicki [Hg.]: *Nietzsche und Schopenhauer. Rezeptionsphänomene der Wendezeiten*, Leipzig: Leipziger Universitätsverlag 2006, S. 297–302
- Friedrich Nietzsche: *Nachlass. Pisma z lat 1884–1885*, Warszawa: PWN 2011, SS. 607
- Friedrich Nietzsche: *Państwo greckie*, in: Łukasz Musiał [Hg.]: *Przemoc: sfery, struktury, ekspresja*, Poznań: Wydawnictwo Nauka i Innowacje 2014, S. 85–94
- Gottfried Benn: *Hodowla I*, in: Łukasz Musiał [Hg.]: *Przemoc: sfery, struktury, ekspresja*, Poznań: Wydawnictwo Nauka i Innowacje 2014, S. 162–168
- Charles Musser: *Waga i aktualność. Rozważania na temat kulturowego znaczenia filmów Edisona w erze kinetoskopu*, in: Andrzej Dębski, Martin Loiperdinger [Hg.]: *KINtop. Antologia wczesnego kina*, Bd. I, Wrocław: Atut 2016, S. 55–73
- Jürgen Kasten: *Koherentność kolosalnych dzieł. Teoria i początki scenariusza w Niemczech do ok. 1914 roku*, in: Andrzej Dębski, Martin Loiperdinger [Hg.]: *KINtop. Antologia wczesnego kina*, Bd. II, Wrocław: Atut 2016, S. 121–140;

f) Sonstiges

- *Bibliografia Friedricha Nietzschego za lata 1919–1939*, in: Wojciech Kunicki, Krzysztof Polechoński [Hg.]: *Friedrich Nietzsche i pisarze polscy*, Poznań: Wydawnictwo Poznańskie 2002, S. 349–440
- *Annotationen*, in: Detlef Haberland, Jens Stüben [Hg.]: *Berichte und Forschungen. Jahrbuch des Bundesinstituts für Kultur und Geschichte der Deutschen im östlichen Europa*, 2007, Bd. 15 [18 kommentierte Bücher]
- *Annotationen*, in: Detlef Haberland, Jens Stüben [Hg.]: *Berichte und Forschungen. Jahrbuch des Bundesinstituts für Kultur und Geschichte der Deutschen im östlichen Europa*, 2008, Bd. 16 [8 kommentierte Bücher]
- *Annotationen*, in: Detlef Haberland, Jens Stüben [Hg.]: *Berichte und Forschungen. Jahrbuch des Bundesinstituts für Kultur und Geschichte der Deutschen im östlichen Europa*, 2009, Bd. 17 [8 kommentierte Bücher]
- *Annotationen*, in: Detlef Haberland, Jens Stüben [Hg.]: *Berichte und Forschungen. Jahrbuch des Bundesinstituts für Kultur und Geschichte der Deutschen im östlichen Europa*, 2010, Bd. 18 [12 kommentierte Bücher]
- *Annotationen*, in: Detlef Haberland, Jens Stüben [Hg.]: *Berichte und Forschungen. Jahrbuch des Bundesinstituts für Kultur und Geschichte der Deutschen im östlichen Europa*, 2011, Bd. 19 [7 kommentierte Bücher]
- *Annotationen*, in: Detlef Haberland, Jens Stüben [Hg.]: *Berichte und Forschungen. Jahrbuch des Bundesinstituts für Kultur und Geschichte der Deutschen im östlichen Europa*, 2012, Bd. 20 [17 kommentierte Bücher]
- *Annotationen*, in: Detlef Haberland, Jens Stüben [Hg.]: *Berichte und Forschungen. Jahrbuch des Bundesinstituts für Kultur und Geschichte*

- der Deutschen im östlichen Europa*, 2013, Bd. 20 [7 kommentierte Bücher]
- *Annotationen*, in: Detlef Haberland, Jens Stüben [Hg.]: *Berichte und Forschungen. Jahrbuch des Bundesinstituts für Kultur und Geschichte der Deutschen im östlichen Europa*, 2014, Bd. 22 [5 kommentierte Bücher]